

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 665

Archeologienota
Beringen, Neusenbergh

Nieuwbouw van een bedrijfsruimte
met omgevingswerken

Deel 2: Programma van maatregelen

Hanne De Langhe, Petra Driesen & Thomas Himpe
Oktober 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

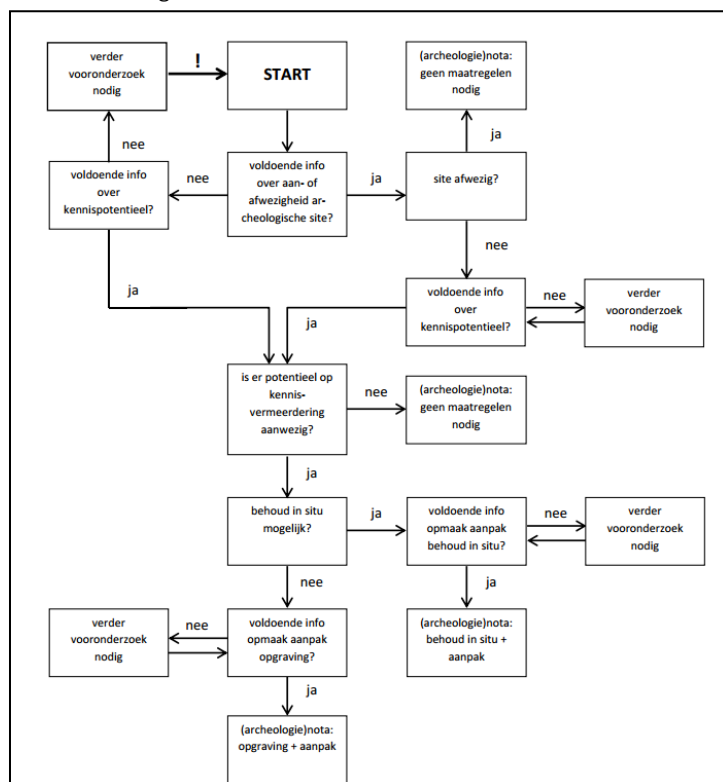
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd naast een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2018/11) reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd in de vorm van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek over het volledige terrein, gevolgd door een

verkennd booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek in het zuiden van het terrein.

Het huidige bureauonderzoek heeft betrekking op het volledige te ontwikkelen terrein, kadastraal gekend als Beringen, Afdeling 2, sectie A, percelen 40B (deel), 44B (deel), 47C (deel), 46B (deel), 57B (deel) en 50H (deel). Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 19 923 m².

Op basis van het huidige bureauonderzoek en de vroegere vooronderzoeken uitgevoerd door *Studiebureau Archeologie* is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Afb. 33: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Een landschappelijk bodemonderzoek, uitgevoerd omstreeks 2013 door *Studiebureau Archeologie*, wees uit dat enkel het zuidelijk deel van het huidige onderzoeksterrein over een oppervlakte van ca. 1300 m² topografisch voldoende gunstig gelegen was voor vroegere menselijke aanwezigheid. Het noordelijk deel werd te nat bevonden en was bovendien grotendeels verstoord door de aanwezigheid van een aantal gedempte vijvers. Opgemerkt kan worden dat toenmalig onverstoord noordelijke delen inmiddels verstoord werden door de aanleg van een werfzone.

Het aanvullend karterend booronderzoek dat uitgevoerd werd in het zuidelijk terreindeel, leverde ter hoogte van het huidige onderzoeksterrein geen vondsten op. Slechts op 200 m ten zuidwesten van het huidige projectgebied werd een mesolithische kling aangetroffen, geïnterpreteerd als een verloren vondst.

Het archeologisch potentieel voor het aantreffen van prehistorische artefactensites op het terrein kan bijgevolg als zeer laag worden ingeschat.

In het zuidelijk terreindeel werd ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Dit leverde slechts drie 19de eeuwse sporen op. Op basis hiervan kan het archeologisch potentieel voor het voorkomen van neolithische bodemsporen als eveneens als zeer laag worden ingeschat.

Om dezelfde reden als hierboven is aangehaald, kan het archeologisch potentieel voor (proto-)historische sites als zeer laag ingeschat worden. De 19de eeuwse sporen die tijdens het proefsleuvenonderzoek aangetroffen werden, bleken onvoldoende waardevol om verder onderzoek te adviseren. Het toenmalig onderzoeksterrein werd dan ook vrijgegeven.

Er kan nog vermeld worden dat in de CAI verder geen aanwijzingen te vinden zijn voor de aanwezigheid van (proto-)historische sites op of in de onmiddellijke omgeving van het terrein.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een circa 19.923 m² groot terrein aan de Neusenbergh te Beringen (prov. Limburg) kadastraal gekend als Beringen, Afdeling 2, sectie A, percelen 40B (deel), 44B (deel), 47C (deel), 46B (deel), 57B (deel) en 50H (deel) de nieuwbouw van een bedrijfsgebouw met bijhorende omgevingswerken (*BIJLAGE 4-9*).

Voorafgaand aan de bodemingrepen aangaande de nieuwbouw van het bedrijfsgebouw zal de bodem op verschillende plaatsen opgehoogd worden tot 32,2 m TAW. Hiervoor wordt de teelaarde over het volledige terrein afgegraven. In het zuiden wordt een groot deel van het terrein afgegraven om grond te voorzien voor de ophogingen. Verder worden bodemingrepen verwacht voor de bouw van het bedrijfsgebouw, omringende verhardingen, groenzones, nutsleidingen en riolering en een wadi/waterbekken.

Het afgraven van de teelaarde op zich houdt reeds een risico in op verstoring van het archeologisch bodemarchief indien dit aanwezig is. Bijkomende bodemingrepen kunnen het bodemarchief verstoren wanneer ze dieper gaan dan de ophogingen.

Gezien het onderzoeksgebied echter in een (sub-)recent verleden over de volledige oppervlakte grootschalig verstoord is en een boor- en proefsleuvenonderzoek uitwees dat de (tot dan) onverstoorde delen met een hoger archeologisch potentieel geen waardevol archeologisch bodemarchief bevatten, is de kans op vergraving van een waardevol archeologische bodemarchief tijdens de momenteel geplande werken op het terrein gering.

1.4 Bepaling van de maatregelen

Vermits het bureauonderzoek de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologische waarden heeft kunnen aantonen, wordt er geen aanvullend onderzoek geadviseerd.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt.

De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS L. (1974) *Toelichting bij de bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Paal 61E.* Brussel.

BROOTHAERS L. (sd) *Geologie van Vlaanderen. Een schets*, Brussel.
(<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/pdf/geologieSchetsWeb.pdf>)

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), *De Steentijd van Nederland, Archeologie* 11/12, 171-199.

DE GEYTER G. (1999) *Toelichting bij de Tertiairgeologische kaart. Kaartblad 25 Hasselt.* Leuven.

DELAURE J. (2012) IJzerzandsteen: een ijzersterke troef voor Noord-Hageland, Regionaal landschap Noord-Hageland, Aarschot. (http://www.rlnh.be/sites/default/files/rlnh_ijzerzandsteen_low.pdf)

FREDERICKX, E. & GOUWY, S. (1996) *Toelichting bij de Quartairprofieltypekaart. Kaartblad 25 Hasselt.* Brussel

LANGOHR, R. (2001) L'anthropisation du paysage pédologique agricole de la Belgique depuis le Néolithique ancien – Apports de l'archéopédologie, *Étude et Gestion des sols* 8-2, p.103-118.

VAN LIEFFERINGE, N., SMEETS M., FOCKELEY L. & DEPUYDT M. (2013) Het archeologisch bureau- en booronderzoek aan de industriezone Ravenshout-Noord te Beringen. *Archeo Rapport* 172. Kessel-Lo.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

YPERMAN, W. & SMEETS, M. (2014) Het archeologisch vooronderzoek aan de Lossingstraat te Beringen *Archeo-Rapport* 233, Kessel-Lo.

Websites:

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

